

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 10. oktober 2023

Sak: 2023/0519

Part: Elvia AS

Saken gjelder: Krav om dekning av saksomkostninger

Energiklagenemndas medlemmer: Nemndsleder Per Conradi Andersen, nemndsmedlemmene Edna Grepperud og Morten Sundt.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Elvia AS har i brev datert 30. juni 2023 fremmet krav om dekning av sakskostnader i medhold av lov 10. februar 1967 nr. 10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36 første ledd.
- (2) Kravet har sitt grunnlag i Energiklagenemndas sak 2023/0208, hvor nemnda opphevet vedtak fra Reguleringsmyndigheten for energi (RME) datert 19. september 2022 (referansenummer 201914581-11) om at Elvia AS hadde beregnet anleggsbidrag for tilknytning ved Rådhuskaia i strid med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-11. Energiklagenemnda kom til at kontrollforskriften § 16-11 ikke kom til anvendelse ved beregningen av anleggsbidraget i den aktuelle saken. Etter nemndas vurdering var det avtaletidspunktet, og ikke tilknytningstidspunktet, som var avgjørende for valg av regelverk. På dette grunnlaget opphevet Energiklagenemnda RMEs vedtak.
- (3) Avgjørelsen ble oversendt partene den 14. juni 2023. Elvia AS sendte krav om dekning av sakskostnader ved e-post den 30. juni 2023.
- (4) Ifølge oversendt fakturaunderlag med detaljspesifikasjon fra Advokatfirmaet Thommessen AS har det medgått (...) timer til å arbeide med saken i perioden 7. januar 2021 og frem til 31. mars 2023. Det totale kravet lyder på (...) kroner ekskl. mva.

2 Energiklagenemndas vurdering

- (5) Nemnda tar utgangspunkt i forvaltningsloven § 36 første ledd, som lyder:

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

- (6) Vedtaket er etter nemndas syn «*endret til gunst*» for parten da nemnda opphevet RMEs vedtak om at parten hadde beregnet anleggsbidrag i strid med kontrollforskriften § 16-11.
- (7) Det følger videre av § 36 at det som kan kreves dekket må dreie seg om «*vesentlige kostnader*». I NOU 2019:5 Ny forvaltningslov — Lov om saksbehandlingen i offentlig forvaltning (forvaltningsloven) punkt 29.2.3, uttales det om gjeldende rett at det i utgangspunktet ikke kan kreves dekning for «*ordinære, mindre kostnader, som for eksempel til porto, kopiering og mindre reiser.*» Vesentlighetskravet innebærer dermed at bagatellmessige utgifter ikke kan kreves dekket.
- (8) Advokatutgifter anses som vesentlige kostnader som kan kreves dekket. Spørsmålet etter dette blir om kostnadene til advokat var «*nødvendige for å få endret vedtaket*».
- (9) Nødvendighetskriteriet er skjønnsmessig og innebærer at det må gjøres en konkret vurdering i hver sak. Det uttales i Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) s. 101 at det må legges vesentlig vekt på hvorvidt det var forståelig at parten pådro seg utgifter, samt feilens art og sakens vanskelighetsgrad. Bestemmelsen gir ikke rett til dekning av alle kostnader en part påføres i forbindelse med endring av et forvaltningsvedtak, men Sivilombudet har lagt til grunn at det i nødvendighetsvurderingen skal legges vesentlig vekt på hva parten selv med rimelighet har oppfattet som naturlige tiltak. Videre oppstiller bestemmelsen et krav om årsakssammenheng mellom utgifter parten har pådratt seg i klageprosessen og vedtaksendringen.
- (10) I nødvendighetskravet ligger det også en avgrensning mot utgifter som ikke er knyttet til omgjørings- eller klagesaken. Nemnda viser til at ordlyden «*nødvendig for å få endret vedtaket*» tilsier at det kun er mulig å få dekket kostnader som parten har pådratt seg etter at underinstansens vedtak er fattet. Justisdepartementet legger til grunn en slik tolkning i JDLOV-1990-1133. Tolkningen underbygges også av følgende uttalelser i forarbeidene i Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) på hhv. s. 101 og 102:

«Hovedbegrunnelsen for bestemmelsen er at det kan være rimelig at det offentlige dekker de utgifter som en person pådrar seg for å få endret uriktige forvaltningsvedtak.»

«Også annet ledd er knyttet til en forutsetning om at sakskostnadene er oppstått under behandling av en slik sak om klage eller omgjøring.»

- (11) Etter nemndas vurdering kan det derfor ikke kreves dekning for kostnader som parten har pådratt seg under behandlingen hos RME, selv om det utførte arbeidet skulle komme til nytte også i klagerunden.
- (12) Ifølge timelistene fra Advokatfirmaet Thommessen AS var timeprisen (...) kroner frem til utgangen av september 2022 og etter dette lå timeprisen på (...) kroner. Det er oppgitt at flere forskjellige advokater har jobbet med saken og det har totalt medgått (...) arbeidstimer. Av disse er (...) timer ført i perioden 7. januar 2021 til 28. januar 2022, fordelt på fire advokater. Dette arbeidet er knyttet til oppfølging av RMEs varsel om vedtak. Nemnda viser til at RME først fattet vedtak den 19. september 2022. Nemnda kan dermed ikke se at arbeidet utført i perioden 7. januar 2021 til 28. januar 2022 var

«nødvendig for å få endret» vedtaket. Etter nemndas syn er det ikke grunnlag for dekning av disse kostnadene etter forvaltningsloven § 36. Denne delen av kravet utgjør (...) kroner ekskl. mva.

- (13) Det er videre oppgitt at to advokater arbeidet med klagen i perioden 26. september 2022 til 31. mars 2023.
- (14) I perioden 26. september 2022 til 10. oktober 2022 medgikk (...) arbeidstimer til kommunikasjon med klienten, vurdering av saken, utforming av klage og møte med RME. Denne delen av kravet utgjør totalt (...) kroner ekskl. mva.
- (15) Videre medgikk (...) timer i perioden 24. til 31. mars 2023 til gjennomgang og vurdering av RMEs innstilling til Energiklagenemnda, kommunikasjon med klient og utarbeidelse av supplerende merknader. Denne delen av kravet utgjør totalt (...) kroner ekskl. mva.
- (16) Nemnda vil bemerke at de faktiske forhold i saken var belyst før RME fattet det påklagde vedtaket. De juridiske anførslene i klagen og merknadene til RMEs innstilling er også i stor grad sammenfallende med anførslene som allerede var fremsatt overfor RME. Klagen inneholder imidlertid mer utfyllende argumentasjon enn den som tidligere var sendt RME. I lys av sakens kompleksitet er det forståelig at parten har brukt tid på å imøtegå motpartens argumentasjon og RMEs vurderinger. I merknadene til RMEs innstilling fremsettes det likevel lite ny argumentasjon, noe som etter nemndas syn begrenser hva som kan anses som nødvendig tidsbruk i forbindelse med klagesaken. Sakskostnadskravet avkortes med (...) kroner som følge av dette, tilsvarende (...) arbeidstimer knyttet til oppfølging av innstillingen.
- (17) Nemnda har som vist kommet til at det ikke er grunnlag for dekning av de påløpte kostnadene i perioden 7. januar 2021 - 28. januar 2022, før RMEs vedtak ble fattet. Med hensyn til arbeidet som ble utført i perioden 26. september 2022 til 31. mars 2023, vektlegger nemnda at saken hadde vært til behandling hos RME siden 10. desember 2019 og det var allerede utført grundig arbeid i saken frem mot RMEs vedtak 19. september 2022. Energiklagenemnda har etter dette foretatt en avkortning, hvor Elvia AS får dekket (...) kroner til gjennomgang av vedtaket og arbeidet med klagen og (...) kroner for arbeidet med gjennomgang av RMEs innstilling og etterfølgende merknadsskriv. Til sammen utgjør dette (...) kroner ekskl. mva.

3 Vedtak

- (18) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. Elvia AS tilkjennes saksomkostninger på 168 412,50 kroner ekskl. mva.

Vedtaket er enstemmig.

Vedtaket kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker, jf. forvaltningsloven § 29.

Oslo, 10. oktober 2023

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur